

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. de minister W. Koolmees
Postbus 908001 2509
LV Den Haag Nederland

Betreft: Reactie internetconsultatie wetsvoorstel Pensioenverdeling bij scheiding 2021

Tilburg, 24-01-2019

Geachte heer Koolmees,

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van het conceptwetsvoorstel inzake de verdeling van pensioenrechten bij scheiding 2021. Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid te reageren op het conceptwetsvoorstel, dat in vergelijking met de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS) zowel positieve als minder positieve punten heeft.

Mijn beschouwing treft u onderstaand aan.

Algemeen

Op 13 juni 2017 heeft toenmalig staatssecretaris Klijnsma van uw ministerie een tussenevaluatie van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS) gepubliceerd. Uit die tussenevaluatie komt naar voren dat bij 30% tot 50% procent van het aantal scheidingen pensioenverevening via de pensioenuitvoerders was geregeld, terwijl in gemiddeld 3 van de 100 vereveningscasussen conversie heeft plaatsgevonden.

Op grond van deze resultaten is het opmerkelijk dat in het wetsvoorstel voor conversie als standaard is gekozen. Hiermee geeft het wetsvoorstel een verkeerd signaal af. Men kan zich immers afvragen wat de meerwaarde is van een systeem dat tot nu toe in de praktijk nauwelijks is en wordt toegepast.

In de memorie van toelichting is aangegeven dat op dit moment in de praktijk weinig gebruik wordt gemaakt van afwijkingsmogelijkheden (zie ook paragraaf 2.2 onderdeel Beperkt gebruik van de wet). Op grond van dit gegeven valt niet in te zien dat het hele systeem van pensioenverdeling op de schop moet. Het bestaande systeem kan prima overeind blijven, al blijven er altijd verbeterpunten.

De 'verdelingsgerechtigde' partner wordt door dit wetsvoorstel enerzijds bevoordeeld ten opzichte van de WVPS en anderzijds juist in een gevarenpositie gemanoeuvreerd.

1. Als conversie de standaard wordt, verliest de 'verdelingsplichtige' echtgenoot het recht op het voorwaardelijk ouderdomspensioen. Als de ex-partner voortijdig komt te overlijden keert dit pensioen niet meer terug, terwijl dat onder de huidige WVPS wel het geval is. Dat is een ernstige aantasting van de positie van de 'verdelingsplichtige'. Daar staat weliswaar tegenover dat de verdelingsplichtige recht heeft op de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde partnerpensioen, maar de waarde van dit partnerpensioen is in de regel lager dan de waarde van het voorwaardelijk ouderdomspensioen. Of dit een wenselijke verbetering ten opzichte van de bestaande situatie is waag ik te betwijfelen. Bovendien zal als gevolg van de standaard conversie

zowel een berekening van een voorhuwelijks als van een tijdens het huwelijk opgebouwd partnerpensioen moeten plaatsvinden, dat nadien geadmistreerd moet worden.

2. Door conversie als standaard op te nemen verdwijnt het bijzonder partnerpensioen. De helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde ouderdompensioen en partnerpensioen wordt geconverteerd in een eigen recht. Dit impliceert dat de ex-partner bij overlijden van de verdelingsplichtige geen recht heeft op een uitkering, aangezien het partnerpensioen immers is geconverteerd in een eigen uitkering, die pas op de eigen pensioenleeftijd volgens de geldende regeling tot uitkering komt. Ook dat is geen verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

In de memorie van toelichting wordt gesteld dat beide ex-partners beter in staat worden gesteld een eigen financiële planning te maken wat betreft de verdeelde pensioenaanspraak, omdat zij eigen keuzes kunnen maken. Met automatische conversie wordt echter het tegendeel bereikt.

Het zou veel beter zijn geweest om:

1. Verevening als de standaardmethode voor pensioenverdeling te handhaven;
2. Vervening uit te breiden voor samenwonende partners;
3. Handelingen zoals bijvoorbeeld het uitstellen of vervroegen van de ingangsdatum van het ouderdompensioen los te koppelen van het voorwaardelijk ouderdompensioen, zodat de ex-partner daarvan geen last (meer) ondervindt.

Als zodanig is dan exact duidelijk wat welke ex-partner bij leven en bij overlijden van de ander te wachten staat.

Uit het conceptwetsvoorstel komt ook naar voren dat de pensioenverdeling voor samenwonende partners niet in de nieuwe wet, maar in de Pensioenwet wordt geregeld. Dat is verwarrend.

Waarom niet alle 'scheidings' onder één wet, ongeacht of sprake is van een huwelijk/geregistreerd partnerschap dan wel duurzame samenwoning?

Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 4 lid 2

Waarom wordt voor conversie als standaard gekozen, terwijl dit nauwelijks in de praktijk wordt toegepast en er nauwelijks ervaring mee is opgedaan?

Het meenemen van de helft van het tijdens huwelijk opgebouwde partnerpensioen in de verdeling is positief en veel rechtvaardiger.

Het brengt bovendien administratieve lasten met zich mee. Daarnaast rijst de vraag wat met het achterblijvende partnerpensioen gebeurt als sprake is van een bepaald partnersysteem?

Tot slot is van belang op basis van welke grondslagen en op basis van welke rekenregels deze berekeningen voor uitkerings-, kapitaal- en premie-overeenkomsten moeten plaatsvinden.

Artikel 8 lid 2

In artikel 4, lid 2 is aangegeven dat "Bij de verdeling van het pensioen door conversie wordt de helft van het tijdens de huwelijkse periode opgebouwde ouderdompensioen en de helft van het tijdens de huwelijkse periode opgebouwde partnerpensioen

omgezet in een zelfstandige aanspraak op ouderdomspensioen voor de tot verdeling gerechtigde echtgenoot”.

In artikel 8, lid 2 wordt opeens aangegeven dat de echtgenoot van de directeur-groootaandeelhouder het volledig tijdens het huwelijk opgebouwde partnerpensioen krijgt toegewezen.

Kunt u dit verschil verklaren?

Bovendien zou dit voor de ex-partner van een duurzaam samenwonende DGA betekenen dat deze slechts recht heeft 50% en de ex-echtgenoot op het volledig tijdens het huwelijk opgebouwde partnerpensioen. Waarom dit verschil?

Artikel 10 Wijzigingen van de Pensioenwet

Uit het conceptwetsvoorstel blijkt dat samenwonende partners niet onder de werking van de nieuwe wet vallen, maar onder het regime van de Pensioenwet blijven. Dit impliceert dat deze ex-partners er in eerste instantie op achteruit gaan in vergelijking met de WVPS. Zij ontvangen immers nog maar 50% van het tijdens de samenlevingsperiode opgebouwde partnerpensioen i.p.v. het volledige partnerpensioen en komen niet in aanmerking voor verdeling van het ouderdomspensioen.

Waarom dit verschil in stand houden?

Als echtgenoten/geregistreerde partners enerzijds en samenwonenden anderzijds op dezelfde manier worden behandeld t.a.v. het partnerpensioen, waarom dan ook niet t.a.v. het ouderdomspensioen? Een extra artikel in de Pensioenwet zou dan ook niet nodig zijn en de verschillen zouden zijn opgeheven, los van het feit of conversie de standaard wordt of niet.